

MITÄ ETÄOPETUS ON?

Etäopetuksen koordinoitihankkeessa etäopetuksella tarkoitetaan tieto- ja viestintäteknikalla tuettua opetusta, jossa oppilas ja opettaja ovat fyysisesti eri paikassa. Etäopetus voi olla osana muuta opetusta (ns. monimuoto-opetus). Vuoro-vaikutus voi tapahtua saman- tai eriaikaisesti.

Perusopetuslaki takaa kaikille oppilaille oikeuden turvalliseen oppimisympäristöön. Perusopetuksessa etäopetus on mahdollista, mikäli opetus on reaaliaikaista (ts. samanaikaista) ja oppilaan luona on valvova aikuinen.

Toisen asteen opetuksessa ja aikuisopiskelussa valvontavollisuutta ei ole, joten etäopetuksen järjestäminen on vapaampaa. Myös täysin itsenäinen opiskelu esimerkiksi verkkokursseilla tai tallenteiden avulla on mahdollista.

MITÄ KOORDINOINTIHANKE TEKEE?

Etäopetuksen koordinoitihankkeen tavoitteina on

- koota ja levittää etäopetuksen hyviä käytänteitä
- kerätä etäopetuksen toimijat eläväksi verkostoksi
- synnyttää erilaisia etäopetuksen toimintamalleja

AntiVirus+ (Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu)

luo toimintamalleja erityistilanteisiin peruskoulussa ja lukiossa.

<http://antivirushanke.blogspot.com>

eOppiasema (Tampere)

luo uutta digitaalista toimintaympäristöä kouluihin.

<http://eoppiasema.wordpress.com>

eSKO (Masku)

opastaa etäopetuksen käyttöön oppilaan sairastuessa.

<http://sairaanakinselvaaakoulusta.wordpress.com>

ETE VäKSI ja ETÄNÄ (Raudaskylän kristillinen opisto)

hyödyntää etäopetusta osana aikuisten perusopetusta ja ohjausta.

<http://www.etevaksi.blogspot.fi>

Kolin saaristohanke (Kolin koulu)

kehittää opetuksen laatua ja monipuolisuutta.

<http://kolinsaaristohanke.blogspot.com>

Kulkuri (Kansanvalistusseura)

on verkkokoulu ulkomailla asuville suomalaisoppilaille.

<http://www.kulkurikoulu.fi>

LUMI (Rovaniemi)

kehittää sairaiden oppilaiden koti-koulu -yhteydenpitoa.

<http://lumihanke.blogspot.com>

SATULA (Riihimäki)

kehittää sähköisen ympäristön käyttöä erityisesti erityistilanteissa.

<http://satulahanke.wordpress.com>

VIRMA (Raahe)

laajentaa pienten oppilaiden oppimisympäristöä TVT:n avulla.

<http://virmahanke.wordpress.com>

Etäopetuksen koordinoitihanke

www.etaopetus.fi

Hankekoordinaattori

Päivi Luoma

paivi.luoma@turku.fi

050 4323 514

Sivistystoimiala

TOP-keskus

Lemminkäisenkatu 32 (Trivium)

20520 Turku

ETÄOPETUS

Etäopetuksen
koordinoitihanke

ETÄOPETUKSEN MENETELMIÄ

Tallentaminen mahdollistaa oppituntien seuraamisen ajasta ja paikasta riippumatta niille opiskelijoille, jotka eivät syystä tai toisesta voi osallistua tunneille perinteiseen tapaan. Tallentamiseen riittää yhden videokameran yksinkertainen varustus, mutta käytössä on myös kehittyneempiä järjestelmiä, jotka tukevat useita kuva- ja äänilähteitä. Tehdyt tallenteet voidaan jakaa julkisesti Internetissä tai esimerkiksi oppilaitoksen sisäverkossa.

Verkkokokouksilla tarkoitetaan tietokoneiden, Internetin ja verkkokokousohjelman avulla luotua yhteyttä. Ohjelmasta riippuen voidaan osallistujien video- ja ääniyhteyden lisäksi välittää erimuotoista mediaa (kuva, ääntä, videota), käyttää yhteisöllisiä piirto- ja kirjoitusalueita tai jakaa oman tietokoneen ruutunäkymä. Internetissä on saatavilla runsaasti niin maksullisia kuin maksuttomiakin verkkokokousohjelmia. Samoja ohjelmia voidaan käyttää myös tuomaan etävieraita oppitunnille.

Verkkokursseilla opiskelu tapahtuu pääsääntöisesti oppimäsalustalla (esim. Moodle), jolla voidaan jakaa opetusmateriaaleja, käydä keskusteluja sekä palauttaa tehtäviä ja koevastauksia. Tällainen opiskelu on usein itsenäistä sekä täysin aikaan ja paikkaan sitoutumatonta. Verkkokurssiin voidaan helposti yhdistää myös muita etäopetusmenetelmiä kuten reaaliaikaisia verkkoluentoja tai tallenteita.

Video-opetuksella tarkoitetaan videoneuvottelulaitteiden avulla luotua yhteyttä. Videoneuvottelulaitteet käyttävät yhtä standardia, jota eri valmistajien laitteet hyödyntävät. Näillä laitteilla saavutetaan erittäin hyvä kuvan- ja äänenlaatu, mutta ne ovat suhteellisen kalliita ja usein sidottuja tiettyyn tilaan.

Joskus se on ihan ok, mutta joskus se on hirveän tylsää. Sama se olisi tavallisella tunnilla.

Alakoululaisen kommentti kielten etäopetuksesta

Etäopetusta kaikkialla

Yleissivistävässä opetuksessa etäopetusta järjestetään monin tavoin. Jo lainsäädännönkin vuoksi etäopetus peruskoulussa poikkeaa merkittävästi esimerkiksi lukion verkkokursseista, mutta tekniikat ja menetelmät ovat usein samoja.

ETÄOPETUS PERUSKOULUSSA

Peruskoulun etäopetus on aina reaaliaikaista eli opettaja ja oppilaat ovat toisiinsa ääni- ja/tai videoyhteydessä lukujärjestyksen mukaisesti. Oppilaiden luona on aina oltava valvova aikuinen. Eri puolilla Suomea etäopetusta käytetään peruskoulussa mm. A2-kielten, pienryhmäisten uskontojen ja maahanmuuttajien äidinkielen opetuksessa.

TOISEN ASTEEN JA AIKUISTEN ETÄOPETUS

Peruskouluiän jälkeen etäopetus ei ole enää välttämättä aika- ja paikkasidonnaista. Opiskelijat voivat esimerkiksi tehdä verkkokurssin tehtäviä kotonaan vuorokauden ajasta riippumatta. Opetuksessa voidaan hyödyntää monipuolisesti eri menetelmiä oppituntitallenteista sosiaaliseen mediaan.

ERITYISTILANTEET

Etäopetus voi olla merkittävä apu tilanteissa, joissa oppilas joutuu esimerkiksi sairauden vuoksi olemaan pitkään poissa koulusta. Etäyhteyden avulla oppilas voi osallistua oppitunnille, saada tukiopetusta ja keskustella opettajan sekä luokkakavereiden kanssa.

Monimuoto-opetus

Monimuoto-opetuksella tarkoitetaan mm. etäopetusmenetelmien käyttämistä perinteisen lähiopetuksen rinnalla. Tämä avaa uusia mahdollisuuksia yhteistyöhön ja laajentaa oppimisympäristöä luokan ulkopuolelle etäisyksistä riippumatta.

ETÄVIERAAT

Etävieras voi saapua luokkaan vierailulle vaivatta vaikkapa oman työpöytänsä ääreltä. Tietokoneiden avulla voidaan helposti järjestää kuva- ja ääniyhteys matkustamatta metriäkään. Etävieras voi valistaa, ohjeistaa, kouluttaa tai vaikka viihdyttää. Kaiken lisäksi etävierailun voi tehdä samalla kertaa vaikka kahteenkymmeneen kouluun!

KOTIKANSAINVÄLISYYS

Jos matkustamista paikan päälle ei lasketa, onko parempaa tapaa tutustua vieraaseen kulttuuriin kuin keskustella ja jakaa kokemuksia reaaliaikaisesti – ehkä jopa alkuperäiskielellä? Kieltenopetukseen yhteydet ulkomaille ovat erityisen hyödyllisiä, mutta etävälineiden käyttö mahdollistaa myös yhteydet ystävyyskouluihin ja muun kansainvälisyystoiminnan.

MONIMUOTOKURSSIT

Perinteiseen verkkokurssiin voi yhdistää esimerkiksi luentotalenteita ja reaaliaikaisia verkkotapaamisia. Näin opettaja voi monipuolistaa kurssin vuorovaikutustapoja ja sitouttaa opiskelijoita paremmin. Myös palautteen antaminen tehostuu.